

og det, enten vi saa bygge Monitorer, Casematsstibe, Taarnstibe eller Kanonbaade. Og her ligger Kjernen af Spørgsmaalet, det dreier sig ikke om større Pandserskibe eller mindre Pandserskibe, som man har villet give det Udseende af, men om tidssvarende kraftige Skibe eller et gammeldags og slet Vaaben; jeg skal ophvise dette med et Exempel. Lad os tænke os, at vi ville bygge en Monitor med et nogenlunde Pandsjer, lad os sige 10 Tommers — det er vel ikke, hvad der nu kræves, men efter Omstændighederne faaer det at gaae —, og lad os reducerearten til 8 Mill istedetfor 13, som nu fordres, saa vil et saadant Pandserskib — og jeg indestaaer for Summerne — koste omtrent en Million, det vil sige, dersom man vil lægge et Par Hundrede Tusinde Daler til, kunne vi faae to saadanne Monitorer for det Beløb, som er beregnet for Nr. 56. Men hvad opnaaes der? Vi ville faae de 4 Kanoner, som ere tænkte anbragte paa et hurtigt og kraftigt Batteri, fordeelte paa to langsomme, og som følge deraf svage Skibe. Dette er, som alt omtalt, høist skadeligt, da Artilleriets Virksomhed ikke alene er betinget af Kanonerens Størrelse, men af hele det Apparats Hurtighed og Modstandsevne, hvorpaa de ere anbragte. Men med saadanne underordnede og svage Vaaben vil man ikke kunne optage Kampen imod tidssvarende Skibe, det er der ikke Spørgsmaal om. Man vil ikke kunne møde Fjenden i vore omgivende Farvande, selv de allernærmeste. Der vil altsaa ikke være Andet tilbage, end at disse Skibe maae, hvad ganske vist deres ringe Dybgaaende, 12 Fod, tillader, søge Tilflugt bag vore mindre Der og i vore smallere Sunde, men jeg seer ikke, hvorledes de i denne tilbagetrufne, behagelige Stilling ville kunne virke til nogensombest Gavn for Forsvaret. Fjenden kan ganske vist ikke angribe dem, saalænge han ikke ogsaa har Skibe med 12 Fods Dybgaaende, men han har heller ikke mindste Interesse i at gøre det. Følgen heraf vil blive, at vore ydre Farvande ville ligge ganske aabne og ubeskyttede for Fjenden, der vil kunne beseile vore Velter og Sunde, ikke alene med sine Pandserskibe, men med sine Dræffskibe lige ned til den mindste Kanonbaad. Der vil ikke være det Mindste veien derfor,

naar først vort Søforsvar ligger indeluffet i Grønsund og Svendborgsund. Men jeg vil til Forsvarerne af disse mindre Pandserskibe stille det Spørgsmaal: hvilken Betydning troe De, at saadant et Par langsomme Krigsmaskiner ville have ligeoverfor Forsvaret af en Ryststrækning, som alene for Sjællands Vedkommende beløber sig til over 60 Mill, og hvoraf saa godt som ethvert Punkt paa den flade Strand, er en passende Landgangsplads for Fjenden. Det er klart, at hvis vi skulde kunne vente den mindste Virkning af „mindre Pandserskibe“, maatte de være tilstede i et ganske anderledes Antal; men har man gjort sig noget Begreb om, hvad et saadant System vilde koste? Vi vilde faae et Vaaben, der var meget lidt farligt for Fjenden, men aldeles ødelæggende for os selv i finantsiel Henseende. Jeg skal ikke komme ind paa Spørgsmaalet om disse mindre Pandserskibes Gyde til i Forening med vore fortræffelige Søsorter at forsvare Hovedstaden, thi jeg vilde derved komme ind paa en fornyet Discussion om Søsorterne, som jeg helst vil undgaae, men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at det Billede, som den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (Hage) forleden udkastede om Beskydningen af Kjøbenhavn, slet ikke var noget Phantastisfykke; det var den rene Virkelighed. Jeg skal ikke følge ham til Skovshoved og Taarbæk, det vilde være for langt, men der er ikke eet, men mange Punkter baade Nord og Ost for Kjøbenhavn, hvorfra en Fjende vil kunne kaste sine Projectiler — ikke alene 11 Tommers, men 9 og 8 Tommers — ind over Kjøbenhavn med den allerrøsteligste Virkning, uden at udsætte sig for at blive beskadede af Søsorternes 11 Tommers Kanoner. Nei, ville vi forsvare vore Ryster og dermed Kjøbenhavn, saa maae vi møde Fjenden med Skibe, som ere hans jævnbyrdige i Styrke — det er den eneste Maade, hvorpaa vi kunne forhale Kampen, og selv om vi ikke kunne anskaffe sig jævnbyrdige Skibe i større Mængde, vil et eneste af dem bringe Fjenden ganske anderledes Vanffeligheder end en heel Flaade af de saakaldte mindre Pandserskibe. Udvalgets Fleertal har i Betænkningen anført, at det har havt Betænknelighed ved at gaae ind paa Be-